

עת"א 50681/04/21 - א' ג' נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית משפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 50681-04-21 ג'(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג
עותרים	א' ג' (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

עניינה של עתירה זו חריג ויוצא דופן במורכבותו.

רקע לעתירה

- העותר, אסיר פלילי, המרצה מאסר בן 12 שנים בגין עבירות מין במשפחה ועבירות אלימות במשפחה, החל משנת 2009. מועד שחרורו המלא המקורי חל ביום 8.4.21.
- במהלך ריצוי מאסרו הגישה אשתו דאז בקשה לגט לבית הדין הרבני. ביום 25.04.12, על רקע סירובו של העותר ליתן גט, ניתן ע"י בית הדין הרבני צו הגבלה בדרך של כפיית מאסר לתקופה של שנה. בהתאם להוראת חוק העונשין, סעיף 47(ב) המורה על סדר נשיאת מאסרים, הופסק מאסרו הפלילי של העותר לשם נשיאת המאסר האזרחי. מאסר נוסף בן שלושה חודשים (79 יום), הוטל עליו מכח החלטת בית הדין הרבני, ביום 25.4.13 (נספח "א" לעתירה). נוכח האמור, נדחה מועד שחרורו ליום 24.6.2022. אין מחלוקת בין הצדדים, כי המאסרים ניתנו ונישאו כדין.
- בהמשך, כשלוש שנים לאחר תום נשיאת המאסרים, ביום 17.5.16, נערך דיון נוסף לפני בית הדין הרבני, ולאחר דין ודברים מול העותר, שלא היה מיוצג, נתן זה את הסכמתו לגט. בית הדין קבע בהחלטתו כדלקמן:

"מאחר והבעל ג' א' י' ת.ז. נתן גט לאשתו היום ט' אייר תשע"ו.

בית הדין מבטל את המאסר שניתן נגדו ע"י בית הדין ומבטלו למפרע, וזאת לאור הסכמתו

לסידור גט. כמו כן ביה"ד מבטל מהיום את כל צווי ההגבלה שניתנו ע"י ביה"ד כנגד הבעל"

4. בחודש יולי 2020, התברר לעותר לראשונה, כך לטענתו, כי המשיב לא ביטל את תקופת מאסרו האזרחי ולא עדכן את מועד שחרורו, על כן פנה לבית הדין הרבני (נספח "ג" לעתירה) בבקשה נוספת לביטול צווי ההגבלה. בית הדין (מפי אב"ד כבוד הדיין הרב אושינסקי) שדן בבקשה, חזר על קביעתו, לפיה המאסרים שניתנו כנגד העותר בוטלו למפרע וזאת לאור הסכמתו למתן גט (נספח "ד" לעתירה).

5. ביום 8.12.20 פנתה רע"ן רישום מטעם המשיב לאב בית הדין והפנתה אותו לכך שהחלטתו סותרת את הוראות הדין ולפיכך אינה ניתנת ליישום (נספח "ה" לעתירה). ביום 3.1.21, קבע בית הדין, כי החלטתו מיום 22.11.20 נאמרה ורשאי המבקש (הוא העותר שלפנינו) לפנות לבית הדין הרבני הגדול בבקשת ערעור. למותר לציין, שלא הוגש ערעור על ההחלטה ע"י מי מהצדדים.

6. ביום 14.3.21 רואיין העותר ע"י נציג המשיב והובהר לו, כי החלטת בית הדין מנוגדת להוראת הדין, אינה ישימה ולפיכך, לא ניתן לבטל בדיעבד את המאסר האזרחי שהוטל עליו.

מכאן העתירה שלפניי.

תמצית טיעוני הצדדים

7. בעתירתו ובטיעוניו במסגרת הדיון שהתקיים ביום 11.5.21, מלין העותר באמצעות ב"כ עו"ד סלטון, כנגד סירובו של המשיב לקיים את החלטת בית הדין. לטענתו, המשיב עשה דין לעצמו בכך שלא קיים את החלטת בית הדין הרבני, לא פעל בדרכים המקובלות כדי לערער על ההחלטה השיפוטית, ומשלא עשה כן, חובתו ליישם צו שיפוטי זה.

8. עוד נטען, כי המשיב לא הצביע על כל מניעה חוקית לביטול המאסר האזרחי למפרע, וכי אין בהוראת סעיף 47(ב) לחוק העונשין, הדנה בסדר נשיאת מאסרים, כדי לשלול את סמכות בית הדין להורות על ביטול רטרואקטיבי של מאסר.

9. ב"כ המשיב, ביקשו לדחות את העתירה ולקבוע כי התנהלות המשיב סבירה וראויה. בתשובתם, עמדו על חובת המשיב, לפעול בהתאם להוראות הדין ולא לבצע צו שיפוטי הסותר הוראת חוק. לשיטתם, החלטת בית הדין ניתנה בחוסר סמכות והיא למעשה בטלה מעיקרה. עוד הפנו לשיהוי הרב בפנייה לבית הדין ולמשיב, המעיד, לדבריהם, על חוסר תום הלב של העותר.

המשיב ביקש לגזור גזירה שווה מפסיקה שניתנה בעניין מאסר חלף קנס, ולפיה, מקום שרוצתה תקופת מאסר חלף

קנס, לא ניתן לשלם את הקנס ולבטלה למפרע. לשיטתם, במקרה שלפנינו, כמו במקרים דומים, לא ניתן להפחית מתקופת מאסר פלילי או לחפוף רטרואקטיבית, מאסר אזרחי שרוצה במצטבר לו.

החלטת ביניים

10. שמעתי בקשב רב טיעוני הצדדים בעתירה אך מצאתי שעדיין לא הגיעה העת להכריע בה.

הסוגיה המרכזית הניצבת לפנינו נוגעת לשאלת סמכותו של המשיב שלא לקיים החלטת בית הדין הרבני, משלשיתו נוגדת את הוראות הדין. ב"כ העותר סבור, כי מדובר בהחלטה שאינה סבירה ולוקה בחוסר סמכות, המשיב מנגד עומד מאחורי החלטתו שלא לקיימה, שכן החלטה זו אין לה תוקף, באשר היא נוגדת את הוראות הדין.

11. לא יתכן חולק כי נקלענו במקרה זה למצב בעייתי. דומה, כי נקודת המוצא לדיון שלפנינו היא, כי החלטת בית הדין לביטול בדיעבד של המאסר האזרחי בגין סירוב גט, תקופה ארוכה, לאחר שסיים העותר לרצותו, מקימה קושי משפטי ממשי. עיון בפרוטוקול דיון הגט מלמד, כי הסכמת העותר לגט ניתנה בהמשך להצעת בית הדין לבטל בדיעבד את תקופת מאסרו בגין סירוב גט, הצעה שקיבלה תוקף של החלטה במעמד הדיון ובהחלטות מאוחרות. על רקע זה ברור, שיצרה אצל העותר ציפיות לגיטימיות כי תקיים כלשונה ע"י המשיב. מנגד, מובן הקושי של המשיב לפעול באופן הנוגד את הוראות החוק. על רקע זה, טרם תנתן הכרעה סופית בעתירה, אבקש לקבלת את התייחסות ב"כ היועמ"ש לסוגיה שבנדון, היועמ"ש יבחן, בין היתר, את הצורך לנקוט בהליך מתאים להסרת הקושי המשפטי שנוצר (כזכור, על החלטת בית הדין הרבני מיום 3.1.21 ניתנה לצדדים זכות ערעור) ולהתוות למשיב את דרך הפעולה הנדרשת.

12. התייחסות היועמ"ש, באמצעות ב"כ, תומצא לתיק תוך 30 יום מהיום. החלטתי תועבר לב"כ היועמ"ש באמצעות המשיב.

ניתנה היום, א' סיוון תשפ"א, 12 מאי 2021, בהעדר הצדדים.